

**ОДИТЕН ДОКЛАД НА СМЕТНАТА ПАЛАТА
№ 0400211723**

за извършен финансов одит на консолидирания годишен финансов отчет на
община Батак за 2022 г.

София, 2024 г.

СЪДЪРЖАНИЕ

Списък на съкращенията	3
Част I. Докладване относно одита на консолидирания финансов отчет	4
Квалифицирано мнение	4
База за изразяване на квалифицирано мнение.....	4
Други въпроси	14
Правно основание за извършване на одита	15
Отговорности на ръководството за консолидирания финансов отчет.....	15
Отговорности на Сметната палата за одита на консолидирания финансов отчет.....	15
Част II. Докладване във връзка с други закони и други отговорности – други констатации при одита на консолидирания финансов отчет	16
Коригирани неправилни отчитания.....	17
Съществени недостатъци на вътрешния контрол	22
Приложение № 1 Опис на одитните доказателства	23

Списък на съкращенията

ГФО	Годишен финансов отчет
МСВОИ	Международни стандарти на върховните одитни институции
МФ	Министерство на финансите
ЗПФ	Закон за публичните финанси
ЗСч	Закон за счетоводството
ЗВОПС	Закон за вътрешния одит в публичния сектор
СБО	Сметкоплан на бюджетните организации
ПРБ	Първостепенен разпоредител с бюджет
ВРБ	Второстепенен разпоредител с бюджет
ДМА	Дълготрайни материални активи
АОС	Акт за общинска собственост

ДО
Г-Н РОСЕН ЖЕЛЯЗКОВ
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
49-О НАРОДНО СЪБРАНИЕ
НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

ДО
Г-Н ГЕОРГИ ХАРИЗАНОВ
КМЕТ НА ОБЩИНА БАТАК

Част I. Докладване относно одита на консолидирания финансов отчет

Квалифицирано мнение

Сметната палата извърши финансов одит на консолидирания годишен финансов отчет на община Батак, състоящ се от консолидиран баланс към 31 декември 2022 г., консолидиран отчет за приходите и разходите, консолидиран отчет за касовото изпълнение на бюджета, сметките за средствата от Европейския съюз и сметките за чужди средства за годината, завършваща на тази дата, както и приложение към консолидирания финансов отчет, включително пояснения за прилаганата счетоводна политика.

Сметната палата изразява мнение, че с изключение на ефекта от въпросите, описани в раздел *База за изразяване на квалифицирано мнение* от настоящия доклад, приложеният консолидиран годишен финансов отчет дава вярна и честна представа за консолидираното финансово състояние на община Батак към 31 декември 2022 г. и за нейните консолидирани финансови резултати от дейността и паричните й потоци за годината, завършваща на тази дата, в съответствие с приложимата обща рамка за финансово отчитане в публичния сектор, която се състои от стандартите, указанията и сметкоплана по чл. 164, ал. 1 и 3 от Закона за публичните финанси (ЗПФ).

База за изразяване на квалифицирано мнение

При одита на приложения консолидиран годишен финансов отчет Сметната палата констатира следните неправилни отчитания:

I. Неправилни отчитания, установени при извършения финансов одит на ГФО за 2019 г., некоригирани към 31.12.2022 г.

1. В Общинска администрация - Батак (ОбА) не са спазени указанията на ДДС № 5 от 2016 г. на МФ, във връзка с начисляване на амортизациите на нефинансовите дълготрайни активи (НФД), в т.ч.:¹

1.1. В утвърдената със заповед на кмета Амортизационна/Счетоводна политика е допуснато определеният остатъчен срок на амортизируемите активи, придобити преди 01.01.2017 г. да не е съобразен с указанията на т. 65 от ДДС № 5 от 2016 г. на МФ, както

¹ Одитно доказателство № 1

и с изискванията на т. 3 от Счетоводен стандарт (СС) 4 *Отчитане на амортизациите*. Срокът е определен без да са взети предвид годината на придобиване, физическото и морално изхабяване на машини, съоръжения и оборудване, като:

- придобити активи в периода от 2004 г. до 2005 г., и придобитите през 2016 г. са с еднакъв срок на годност от 5 години/60 месеца, и

- придобити през 1999 г., 2005 г., 2006 г., 2012 г. и 2015 г. са със срок на годност от 10 години/120 месеца.

Допуснатото несъответствие е установено по време на извършения финансов одит на ГФО на община Батак за 2017 г. и 2018 г., и не е коригирано към 31.12.2022 г.

Не са спазени указанията на МФ, дадени с т. 65 на ДДС № 5 от 2016 г. относно определяне на остатъчния срок на годност.

Допуснатото несъответствие е съществено по характер.

1.2. Обект „Реконструкция на улици в с. Нова Махала – ул. „Свобода“, ул. „Търговска“ и ул. „Боровец“, на стойност 428 399 лв., е приключен и въведен в експлоатация през месец октомври 2018 г. Общата стойност на обекта от 428 399 лв. е въведена като седем² отделни части в амортизационния план на общината за 2022 г., като:

а) за четири от частите е приложена амортизационна норма от 3%, а за три от частите – 4%;

б) начисляването на амортизацията стартира за една от частите от м. октомври 2018 г., за три – от м. декември 2018 г. и за останалите три – от м. януари 2019 г.;

в) за четири от частите са приложени остатъчни стойности от 19 400 лв., 100 лв., 80 лв. и 70 лв., за две от частите – по 50 лв. и една част е без остатъчна стойност.

Съгласно амортизационния план за 2022 г., разходите за амортизация на актива към 31.12.2022 г. са на обща стойност 53 187 лв., в т.ч. за предходните години в размер на 40 586 лв. и за 2022 г. в размер на 12 601 лв.

Следвало е разходите за реконструкция на улиците да бъдат капитализирани по сметка 2202 „Инфраструктурни обекти“ през месец октомври 2018 г., а начисляването на амортизациите да стартира от месеца, следващ месеца на въвеждането им в експлоатация (от месец ноември 2018 г. вкл.).

Във връзка със Заповед № 980 от 18.12.2019 г. на кмета на община Батак са променени остатъчните стойности на отделните части в амортизационния план на актива, но не са променени амортизационните норми и стартирането на начисляването на амортизациите за отделните съставни части на актива.

Не е приложен еднакъв подход при определянето на разходите за амортизация на актива и не са спазени указанията на МФ, дадени в т. 36.1 от ДДС № 5 от 2016 г. за начисляване на амортизации от месеца, следващ месеца на въвеждане на актива в експлоатация и т. Б.4. „Начисляване на амортизации“, раздел V. „Оценка на активите“ от Счетоводната политика на община Батак.

Допуснатото несъответствие е съществено по характер.

² Обектът, с отчетна стойност в размер на общо 428 399 лв., е отразен в амортизационния план за 2019 г. като 13 отделни части. Разликата спрямо 7-те части в амортизационния план за 2022 г. се дължи на преразпределение на отчетните стойности и начислените амортизации на 6-те липсващи части към три от оставащите седем части (към четири от оставащите части няма преразпределение и отчетната им стойност е без промяна спрямо 2019 г.).

1.3. Извършени промени през 2017 г. на амортизационните срокове на четири сгради и автомобил не са отразени в амортизационните планове, съответно и в начислените разходи за амортизация за периода от 2018 г. до 2022 г.

В амортизационните планове не са отразени следните извършени през 2017 г. промени в амортизационния срок:

- за две от сградите - намаление от 480 на 300 месеца;
- за две от сградите - увеличение от 300 на 400 месеца, и
- за автомобила - намаление от 120 на 70,5 месеца.

Промяната на амортизационните срокове не е отразена като промяна в приблизителните счетоводни оценки, в несъответствие с указанията на МФ, дадени с т. 46 от ДДС № 5 от 2016 г.

Допуснатото несъответствие е оценено по характер.

1.4. За активите, признати по сметка 2101 „Програмни продукти и лицензи за програмни продукти“ (24 300 лв.) не са начислени разходи за амортизация за 2017 г. и 2018 г.

През 2019 г. са съставени счетоводни операции за начисляване на разходи за амортизация за 2017 г. и 2018 г. по дебита на сметка 6992 „Намаление на нефинансови дълготрайни активи от други събития“ и кредита на сметка 2420 „Амортизация на нематериални дълготрайни активи“ в размер на 16 126 лв., вместо 6 060 лв., или с 10 066 лв. в повече.

Не са спазени указанията дадени от МФ с т. 36 на ДДС № 5 от 2016 г. относно стартиране начисляването на амортизации, във връзка с разпоредбите на чл. 3, ал. 3 от Закона за счетоводството (ЗСч) за осъществяване на текущото счетоводно отчитане на основата на документална обосноваост на стопанските операции и факти и чл. 24, ал. 1 от ЗСч за вярно и честно представяне на имущественото състояние във финансовите отчети.

С размера на неправилното отчитане са занижени шифър 0020 „Нематериални дълготрайни активи“ от актива и шифър 0402 „Акумулирано изменение на нетните активи от минали години“ от пасива на баланса.

2. В отчетна група „Бюджет“, през 2018 г. са допуснати неправилни отчитания на преактувани, но непризнати в отчетността на общината в предходен отчетен период прилежащи към сгради и съоръжения земи,³ оказващи влияние и към 31.12.2022 г.:⁴

2.1. Преактувани на основание чл. 59, ал. 2⁵ от Закона за общинската собственост (ЗОС), в с. Нова Махала са признати по сметка 2010 „Прилежащи към сгради и съоръжения земи“ неправилно по данъчна оценка, в размер на 20 250 лв.⁶, вместо по справедлива стойност.

³ Урегулирани поземлени имоти (УПИ).

⁴ Одитно доказателство № 1

⁵ Чл. 59, ал. 2 от ЗОС: Когато при влизането в сила на подробни устройствени планове за райони, в които няма влязла в сила кадастрална карта, както и при изменение в подробните устройствени планове, в кадастралната карта (кадастрален план), в плановете за земеразделяне, в лесоустройствените планове и в други планове, свързани с възстановяването на правото на собственост, се образуват нови поземлени имоти, за всеки новообразуван поземлен имот се съставя нов акт за общинска собственост, в който се посочват номерът и датата на предходно съставения акт.

⁶ В кметство с. Нова махала на стойност 7 241 лв. и в СУ „Кирил и Методий“, с. Нова махала - 13 009 лв.

2.2. Преактувани на основание чл. 59, ал. 1⁷ от ЗОС, в гр. Батак,⁸ са признати по сметка 2010 „Прилежащи към сгради и съоръжения земи“ неправилно по данъчна оценка в размер на 12 996 лв., вместо по справедлива стойност.

Допуснатото неправилно отчитане е установено по време на извършения финансов одит на ГФО на община Батак за 2018 г. и не е коригирано към 31.12.2022 г.

Данъчната оценка може да се използва за първоначална оценка само доколкото се явява надежден индикатор за справедлива стойност на съответния имот (земя или сграда), в противен случай, тя не би следвало да се взема предвид. Съгласно чл. 26, ал. 1, т. 9 от ЗСч оценяването на балансовите позиции, които са признати във финансовите отчети, се извършва по цена на придобиване, която може да е покупна цена или себестойност или друг метод, когато това се изисква в приложимите счетоводни стандарти.

Не са спазени изискванията на т. 4.7 от СС 16 Дълготрайни материални активи, т. А.2 „Метод на оценка на дълготрайни материални активи“, раздел V. „Оценка на активите“ от Счетоводната политика на община Батак и чл. 26, ал. 1, т. 9 от ЗСч за оценяването на балансовите позиции, които са признати във финансовите отчети.

Предвид прилаганата през годините неправилна практика за признаване на НДА по данъчна оценка, вместо по справедлива стойност, неправилното отчитане е оценено като съществено по характер.

3. Не са коригирани установените при финансовия одит на ГФО за 2019 г. неправилни отчитания на стопански операции свързани с признаването на активи, общинска собственост - сгради и прилежащи към сгради и съоръжения земи:⁹

3.1. Актувани прилежащи към административни сгради земи не са признати в отчетността на община Батак. Общата стойност по актуални данъчни оценки е 55 684 лв., в следните ВРБ: кметство с. Нова махала - 13 199 лв.; ОУ „Климент Охридски“, с. Фотиново - 11 189 лв.; ОУ „Отец Паисий“, гр. Батак - 24 616 лв. и Общинска служба за социални услуги, гр. Батак – 6 680 лв. Следвало е актуваните общински имоти да бъдат признати по справедлива стойност.

Не са спазени дадените от МФ указания с т. 19 от ДДС № 14 от 2013 г. за отчитане на прилежащи към сгради земи и разпоредбите на чл. 3, ал. 3 от ЗСч за осъществяване на текущо счетоводно отчитане на основата на документална обосновааност на стопанските операции и факти и чл. 24, ал. 1 от ЗСч за вярно и честно представяне на имущественото състояние във финансовите отчети.

3.2. В отчетността са признати прилежаща към сграда земя и административни сгради, отчетени по значително занижени стойности спрямо актуалните данъчни оценки, в т.ч.:

а) земя към сградата на кметство с. Нова махала, с отчетна стойност 1 072 лв., и с данъчна оценка 3 116 лв. В кметство с. Нова махала, ВРБ на община Батак, земята неправилно е призната по сметка 2201 „Земи, гори и трайни насаждения“, в отчетна група

⁷ Чл. 59, ал. 1 от ЗОС: При влизане в сила на кадастрална карта за имотите - общинска собственост, се съставят нови актове за общинска собственост, в които се посочват номерът и датата на предходно съставените актове за общинска собственост.

⁸ Обединено детско заведение и Целодневна детска градина

⁹ Одитно доказателство № 1

ДСД, вместо по сметка 2010 „Прилежащи към сгради и съоръжения земи“, в отчетна група „Бюджет“;

б) сгради на СОУ „Кирил и Методий“ - с. Нова махала, с отчетна стойност 28 474 лв. и с данъчна оценка, в размер на 299 062 лв.; сграда на кметство с. Нова махала, с отчетна стойност 3 499 лв. и с данъчна оценка, в размер на 16 607 лв.; сграда на ЦДГ – с. Нова махала, с отчетна стойност 42 228 лв. и с данъчна оценка, в размер на 60 337 лв.; сграда на ОУ „Кл. Охридски“ – с. Фотиново, с отчетна стойност 14 411 лв. и с данъчна оценка, в размер на 24 965 лв.

Не е изпълнено изискването на т. 7.2 от СС 16, съгласно което преоценките на дълготрайни материални активи трябва да се правят достатъчно редовно, така че балансовата стойност на дълготрайните материални активи да не се различава съществено от тази, която би била определена при използването на справедливата стойност към датата на финансовия отчет. Не е спазена т. А.4 „Оценка след първоначално признаване“, раздел V. „Оценка на активите“ от Счетоводната политика на община Батак, съгласно която по отношение на оценките след първоначално признаване на ДМА, ПРБ прилага алтернативния подход.

Не са спазени разпоредбите на чл. 24, ал. 1 от ЗСч за вярно и честно представяне на имущественото състояние във финансовите отчети.

Неправилните отчитания са оценени като съществени по характер.

4. В ОБА, по три акта за общинска собственост (АОС), неправилно през 2019 г. по сметка 2201 „Земи, гори и трайни насаждения“, в отчетна група ДСД е призната повторно земя по данъчна оценка, в размер на 50 026 лв. Земята е призната през предходен отчетен период в отчетността на ПГГСД „Стефан Божков“ – гр. Батак (ВРБ) и ОБА,¹⁰ на основание на съставени по-рано АОС.¹¹

Не са спазени изискванията на чл. 24, ал. 1 от ЗСч за вярно и честно представяне на имущественото състояние във финансовите отчети.

С размера на повторно признатата в баланса на общината земя са завишени шифър 0017 „Земи, гори и трайни насаждения“ от актива и 0402 „Акумулирано изменение на нетните активи от минали години“ от пасива на баланса.

Неправилното признаване на актива по данъчна оценка вместо по справедлива стойност е оценено по характер.

5. В ОУ „Климент Охридски“ – с. Фотиново, разходи за изграждане на безжична WiFi мрежа, в размер на 8 050 лв., неправилно са осчетоводени през 2019 г. по сметка 6029 „Други разходи за външни услуги“, вместо по сметка 2041 „Компютри и хардуерно оборудване“.¹²

За коригиране на неправилното отчитане следва да се приложат указанията на министъра на финансите, дадени в т. 8.9 от ДДС № 20 от 2004 г. за отчитане на грешки от минали години, произтичащи от неотчетени активи и пасиви, или от отчетени несъществуващи активи и пасиви, да се отразяват чрез съответните сметки от групи 69 и 79 на СБО.

¹⁰ Установеното признаване на земята едновременно в балансите на ОБА и ВРБ е коригирано в предходен отчетен период.

¹¹ Одитно доказателство № 1

¹² Одитно доказателство № 1

Не е спазено указанието на МФ, дадено в т. 16.15.6 от ДДС № 20 от 2004 г. относно осчетоводяването на компютърните мрежи като актив.

Не са спазени указанията на МФ, дадени в т. 8.9 от писмо ДДС № 20 от 2004 г. на МФ относно коригиране на грешки от предходни отчетни периоди, произтичащи от неотчетени активи и пасиви или от отчетени несъществуващи активи и пасиви, да се отразяват чрез съответните сметки от групи 69 и 79 на СБО.

С размера на неправилното отчитане са занижени шифри 0012 „Компютри, транспортни средства, оборудване“ от актива и 0402 „Акумулирано изменение на нетните активи от минали години“ от пасива на баланса.

II. Установени некоригирани неправилни отчитания при изпълнение на финансовия одит на ГФО на община Батак за 2022 г.

1. През 2022 г. и през предходните две години в община Батак не е извършван преглед за обезценка на нефинансовите дълготрайни активи.¹³

Съгласно т.т. А.4 и Б.3 от раздел V „Оценка на активите“ от прилаганата счетоводна политика на община Батак, е възприет неправилен подход веднъж на две години да се извършва преглед за обезценка на НДА, чрез съпоставка на текущата възстановима стойност с отчетната вместо с балансовата стойност на активите. При оценката на ДМА след първоначално признаване се използва препоръчителния подход – всеки дълготраен материален актив следва да се отчита по цена на придобиване, намалена с начислените амортизации и натрупаната загуба от обезценка.

Възприетият със Счетоводната политика подход не съответства на указанията на МФ, дадени в т. 20 и т. 71 от ДДС № 5 от 2016 г. относно извършване на преоценка и обезценка спрямо балансовата стойност на амортизируемите нефинансови дълготрайни активи.

Не са спазени указанията на МФ, дадени в т. 86 от ДДС № 7 от 2017 г. относно извършване на преглед за обезценка, като бюджетните организации могат да извършват най-малко веднъж на три години преглед за обезценка на НДА по реда на т.т. 16.24 и 36.1 от ДДС № 20 от 2004 г.

Не са спазени сроковете съгласно т.т. А.4 и Б.3 от раздел V „Оценка на активите“ от Счетоводната политика на община Батак – веднъж на две години да се извършва преглед за обезценка/преоценка на НДА.

Допуснатото е оценено като съществено по характер.

2. При изпълнените одитни процедури за проверка на признати и отписани през 2022 г. активи по сметка 2201 „Земи, гори и трайни насаждения“ в отчетна група ДСД, е установено:

2.1. В ОБА (ПРБ) през 2022 г. са съставени осем броя АОС, за поземлени имоти, за които няма съставени по-рано АОС. Новоактуваните поземлени имоти, с обща площ от 11 671 кв.м., са признати в баланса чрез счетоводни записи по дебита на сметка 2201 „Земи, гори и трайни насаждения“ и кредита на сметка 7992 „Увеличение на нефинансови дълготрайни активи от други събития“ неправилно по данъчни оценки, в размер на общо 2 097 лв., вместо по тяхната справедлива стойност.

В резултат на това е допуснато седем от осемте новоактувани ПИ, с обща площ от 11 307 кв.м. и обща данъчна оценка от 30 лв., находящи се в землищата на с. Фотиново

¹³ Одитно доказателство № 9

и гр. Батак, да бъдат признати в баланса по значително занижени стойности, в размер на 0,002 лв./кв.м. и 0,03 лв./кв.м.¹⁴

Данъчната оценка на балансово признатите поземлени имоти може да се използва за първоначална оценка само доколкото се явява надежден индикатор за справедливата стойност на съответния имот, в противен случай, тя не би следвало да се взема предвид.

Не са спазени разпоредбите на чл. 24, ал. 1 от ЗСч за вярно и честно представяне на имущественото състояние на предприятието.

Не са спазени указанията на МФ, дадени с т. 16.5 от ДДС № 20 от 2004 г., във връзка с т. 4.7, буква „б“ от СС 16 „Дълготрайни материални активи“, стойността на балансово признатите активи в отчетността на общината да не се различава съществено от справедливата им стойност към датата на съставяне на финансовия отчет, във връзка с изискванията на чл. 24, ал. 1 и 2 от ЗСч за вярно и честно представяне на финансовото и имущественото състояние във финансовите отчети.

Не са спазени указанията на т. 2.2 от раздел V „Оценка на активите“, буква А „Дълготрайни материални активи“ от Счетоводната политика на община Батак относно признаване в отчетността на безвъзмездно придобити активи по справедлива стойност.

Описаната недобра практика за признаване на придобитите по безвъзмезден начин активи по данъчна оценка вместо по тяхната справедлива стойност, включително и през предходни отчетни периоди, е в нарушение на принципа за оценяване на позициите, които са признати във финансовите отчети, да се извършва по цена на придобиване, която може да е покупна цена или себестойност или по друг метод, когато това се изисква в приложимите счетоводни стандарти (чл. 26, ал. 1, т. 9 от ЗСч), поради което допуснатото неправилно отчитане е оценено като съществено по характер.

2.2. В ОБА (ПРБ), на основание на съставен АОС № 1346 от 28.09.2021 г., неправилно през 2021 г. са признати повторно в баланса недвижими имоти - земя и сграда. Имотите са признати по сметка 2201 „Земи, гори и трайни насаждения“ в отчетна група ДСД по данъчна оценка, в размер на 16 102 лв.

През предходен отчетен период активите¹⁵ са признати в баланса на кметство с. Фотиново, ВРБ на община Батак, съответно прилежащия терен по сметка 2010 „Прилежащи към сгради и съоръжения земи“, с отчетна стойност 9 762 лв., и сградата по сметка 2039 „Други сгради“, с отчетна стойност 7 869 лв.¹⁶

През 2022 г. част от сградата, обособена като самостоятелен обект,¹⁷ с площ от 210 кв.м. и данъчна оценка, в размер на 5 192 лв.¹⁸, е дарена на Народно читалище „Гео Милев – 1930 г.“, с. Фотиново. За отписването на дарената част е съставен счетоводен запис по дебита на сметка 7992 „Увеличение на нефинансови дълготрайни активи от

¹⁴ Одитни доказателства № 4 и № 9

¹⁵ На основание на съставени по-рано два АОС, № 25/14.11.2006 г. и № 32/22.04.1998 г.

¹⁶ Съгласно амортизационния план към 31.12.2022 г. балансовата стойност на сградата е в размер на 6 455,11 лв. а начислената амортизация за нея – 1 413,60 лв. (към 01.01.2022 г. – 1 060,20 лв. и през 2022 г. – 353,40 лв.).

¹⁷ с идентификатор 76162.501.148.1.2

¹⁸ Данъчната оценка, в размер на 5 191,60 лв., е съгласно Удостоверение за данъчна оценка от 29.09.2021 г. В договора за дарение е записано, че данъчната оценка на дарения имот е 5 143,90 лв.

други събития“ и кредита на сметка 2201 „Земи, гори и трайни насаждения“ с данъчната оценка на имота от 16 102 лв., като по този начин е отписан неправилния запис по сметка 2201 „Земи, гори и трайни насаждения“ от 2021 г. за повторното признаване на имота.

В резултат на съставените счетоводни записи, към 31.12.2022 г. отчетната стойност на сградата не е намалена с направеното през годината дарение на обособената като самостоятелен обект част от нея, с идентификатор 76162.501.148.1.2.

За правилното отписване на повторно признатите през 2021 г. имоти (земя и сграда), и за отписването на дарената през 2022 г. част от имота, е следвало да бъдат съставени следните счетоводни записи:

а) в ОБА (ПРБ), по дебита на сметка 6992 „Намаление на нефинансови дълготрайни активи от други събития“ и кредита на сметка 2201 „Земи, гори и трайни насаждения“, с данъчната оценка (16 102 лв.);

Със сумата от 16 102 лв. са занижени шифри 0693 „Намаление на нефинансови активи от други събития“ и 0793 „Увеличение на нефинансови активи от други събития“ от Отчета за приходите и разходите (ОПР).

б) във ВРБ кметство с. Фотиново, по дебита на сметка 2413 „Амортизация на сгради“ и кредита на сметка 2039 „Други сгради“, за отписване на акумулираната амортизация, и по дебита на сметка 6457 „Капиталови трансфери в натура за нестопански организации“ и кредита на сметка 2039 „Други сгради“ с балансовата стойност на дарената част от имота.¹⁹

Не са спазени изискванията за осчетоводяване на стопанските операции по сметки в съответствие с техния характер, съгласно СБО, утвърден от министъра на финансите с ДДС № 14 от 2013 г.

Не са спазени указанията на МФ, дадени с т. 18 от ДДС № 5 от 2016 г. относно отчитане на отписването на нефинансови дълготрайни активи и без.

Допуснатото е оценено като съществено по характер.

2.3. В ОБА (ПРБ) са допуснати неправилни счетоводни записвания за получени приходи от продажбата на два поземлени имота²⁰, в общ размер на 50 356 лв., от които:

- 11 856 лв. са отчетени правилно по подпараграф 40-40 „Постъпления от продажба на земя“, и

- 38 500 лв. са отчетени неправилно по подпараграфи 24-04 „Нетни приходи от продажби на услуги, стоки и продукция“ (31 000 лв.) в Отчета за касовото изпълнение на бюджета (Б-3), и 93-10 „Чужди средства от други лица (небюджетни предприятия и физически лица) (+/-)“ (7 500 лв.) в Отчета за операциите и наличностите по сметките за чужди средства (Б-3 с код 33).²¹

Не са спазени изискванията за отчитане на стопанските операции по параграфи в съответствие с техния характер, съгласно ЕБК за 2022 г., утвърдена от министъра на финансите с ДДС № 1 от 2022 г.

Със сумата от 38 500 лв. е занижен показател „Продажба на земя“ и са завишени показатели „Нетни приходи от продажби на услуги, стоки и

¹⁹ Одитно доказателство № 4

²⁰ Актувани с АОС № 1356/19.05.2022 г., с данъчна оценка от 4 597,60 лв., и АОС № 572/16.11.2012 г., с данъчна оценка от 1 169,30 лв.

²¹ Одитни доказателства № 4, № 3 и № 16

продукция“ (31 000 лв.) и „Операции с чужди средства (нето)“ (7 500 лв.) от Отчета за касовото изпълнение на бюджета, сметките за средствата от ЕС и сметките за чужди средства.

3. В ОБА (ПРБ) е установено неравнение, в размер на 75 696 лв.²², между балансовата стойност на активите по баланса на общината и амортизационния план, в т.ч. в отчетна група „Бюджет“ по-малко в баланса с 38 383 лв. и в отчетна група ДСД в повече по баланса със 114 079 лв.

До приключване на одита от общината не е извършен анализ и на одитния екип не са предоставени конкретни обяснения и документи за установената разлика.²³

Не е осигурено съответствие между балансовите стойности на активите, признати по баланса на общината и нефинансовите дълготрайни активи по амортизационния план.

Не са спазени указанията на министъра на финансите, дадени с ДДС № 5 от 2016 г. на МФ, относно начисляване на разходите за амортизация на нефинансовите дълготрайни активи.

Допуснатото несъответствие е оценено като съществено по характер.

4. При извършени одитни процедури за стойностна връзка между начален и краен баланс, на началните (за 2022 г.) и крайните (за 2021 г.) салда по счетоводни сметки, са установени несъответствия между данните за шифри 0402 „Акумулирано изменение на нетните активи от минали години“ и 0403 „Изменение на нетните активи за периода“ от пасива на баланса за 2022 г., колони „Предходна година“, в общ размер на 70 628 лв., в т.ч.:

а) за шифър 0402: занижение в общ размер на 35 339 лв., в т.ч. за отчетни групи „Бюджет“ – 677 лв. и СЕС – 34 662 лв.;

б) за шифър 0403: завишение в общ размер на 35 289 лв., в т.ч. за отчетни групи „Бюджет“ – 70 лв. и СЕС – 35 219 лв.

Несъответствията са в резултат на допуснати грешки при попълване на данните във файла с оборотна ведомост на община Батак за 2022 г., изготвен по макета на МФ, страница „R & E data-2021“.²⁴

Не са спазени указанията на МФ за попълване на страницата „R & E data-2021“ от макета на файла за представяне на оборотните ведомости на бюджетните организации за 2022 г.

Допуснатото неправилно попълване на макета за оборотна ведомост оказва влияние на шифри 0402 „Акумулирано изменение на нетните активи от минали години“ (занижение от 35 339 лв.) и 0403 „Изменение на нетните активи за периода“ (завишение от 35 289 лв.), данните за предходната година от пасива на баланса.

²² По шифрите от баланса: 1) за отчетна група „Бюджет“ в размер на общо 38 383 лв. (по-малко в баланса), в т.ч. 0011 „Стради“ – 1 854 лв., 0012 „Компютри, транспортни средства, оборудване“ - 13 934 лв., 0013 „Стопански инвентар и други ДМА“ - 6 657 лв. и 0020 „Нематериални дълготрайни активи“ - 15 938 лв. и 2) за отчетна група ДСД в размер на 114 079 лв. (повече в баланса) по шифър 0015 „Инфраструктурни обекти“.

²³ Одитно доказателство № 5

²⁴ Одитни доказателства № 3 и № 16

5. При извършените одитни процедури за проверка на извършената инвентаризация в ОБА²⁵ (ПРБ) и три²⁶ ВРБ на община Батак се установи, че не е извършена годишна инвентаризация и към 31.12.2022 г. не са потвърдени активи, на обща стойност 3 794 380 лв., в т.ч. признати по:²⁷

а) сметка 2010 „Прилежащи към сгради и съоръжения земи“, с отчетна стойност в размер на общо 47 770 лв., в т.ч. във ВРБ кметство с. Нова махала (34 774 лв.) и ОССУ гр. Батак (12 996 лв.);

б) по сметка 2031 „Административни сгради“, с отчетна стойност в размер на 356 014 лв. в ОССУ гр. Батак (ВРБ);

в) по сметка 2032 „Жилищни сгради“, с отчетна стойност в размер на 903 737 лв., в т.ч. във ВРБ кметство с. Нова махала (3 489 лв.) и ОССУ гр. Батак (900 248 лв.);

г) по сметка 2039 „Други сгради“, с отчетна стойност в размер на 1 699 934 лв., в т.ч. в кметство с. Нова махала (832 175 лв.) и ОССУ гр. Батак (867 759 лв.);

д) по сметка 2041 „Компютри и хардуерно оборудване“, с отчетна стойност 12 615 лв., в т.ч. в кметство с. Нова махала (9 332 лв.) и ОССУ гр. Батак (3 283 лв.);

е) по сметка 2049 „Други машини, съоръжения и оборудване“, с отчетна стойност 17 120 лв., в т.ч. в кметство с. Нова махала – 8 625 лв. и ОССУ гр. Батак – 8 495 лв.;

ж) по сметка 2051 „Леки автомобили“, с отчетна стойност 29 830 лв., в т.ч. кметство с. Нова махала (11 000 лв.) и ОССУ гр. Батак (18 830 лв.);

з) по сметка 2059 „Други транспортни средства“ – 101 634 лв., в т.ч. в кметство с. Нова махала – 11 108 лв. и ОССУ гр. Батак – 90 526 лв.;

и) по сметка 2060 „Стопански инвентар“ – 53 941 лв., в т.ч. в кметство с. Нова махала – 10 803 лв. и ОССУ гр. Батак – 43 138 лв.;

й) по сметка 3020 „Материали“ – 29 368 лв., в т.ч. кметство с. Нова махала - 8 822 лв. и ОССУ гр. Батак – 20 546 лв.;

к) по сметка 9110 „Чужди дълготрайни активи“ – 10 249 лв. в ОССУ гр. Батак;

л) по сметка 2202 „Инфраструктурни обекти“ – 20 159 лв. в кметство с. Нова махала;

м) по сметка 2071 „Незавършено строителство, производство и основен ремонт“ - 512 009 лв. в отчетна група ДСД, в ОБА (ПРБ).

Не са спазени изискванията на чл. 28 от ЗСч във връзка с т. 2.7 „Инвентаризация на активи и пасиви“ от раздел IV „Периодични и годишни отчети“ от Счетоводната политика на община Батак, където е посочено, че инвентаризация на активите и пасивите се извършва през всеки отчетен период с цел достоверното им представяне в годишния финансов отчет.

Допуснатото е съществено по характер.

6. В Приложението към годишния финансов отчет на община Батак за 2022 г. не е оповестена информация за:²⁸

6.1 Приблизителната счетоводна оценка на незавършеното строителство.

Не са спазени изискванията, дадени в т. 16.6 от ДДС № 20 от 2004 г. на МФ.

²⁵ Възложена със Заповед № 958 от 25.11.2022 г. на кмета на община Батак.

²⁶ ОУ „Отец Паисий“ - гр. Батак (заповед за инвентаризация № 102 от 07.11.2022 г.), кметство с. Нова махала (заповед № 41 от 30.11.2022 г.) и ОССУ - гр. Батак (заповед № 402 от 31.10.2022 г.).

²⁷ Одитни доказателства № 6 и № 7

²⁸ Одитно доказателство № 8

6.2 Отчетната стойност на напълно амортизираните ДМА, по групи активи.

Не са спазени изискванията, дадени с т. 12, буква „ж“ от СС 16 – Дълготрайни материални активи.

6.3 Отчетната стойност на напълно амортизираните нематериални активи, по групи активи.

Не са спазени изискванията, дадени с т. 10, буква „з“ от СС 38 – Нематериални активи.

Допуснатото е съществено по характер.

7. Установен е следният случай на несъобразяване със законите и другите нормативни разпоредби:

В община Батак няма изградено звено за вътрешен одит, въпреки, че отговаря на условието за задължително изграждане съгласно чл. 12, ал. 2, т. 3 от Закона за вътрешния одит в публичния сектор (ЗВОПС).²⁹ Съгласно чл. 21 от Закона за публичните финанси (ЗПФ) ръководителите на бюджетни организации са отговорни за изграждането, функционирането и отчитането на системи за финансово управление и контрол в съответствие с действащото законодателство.

Не са спазени изискванията за задължително изграждане на звено за вътрешен одит в общините, чийто бюджет надхвърля 10 млн. лв., регламентирани в чл. 12, ал. 2, т. 3 от ЗВОПС, във връзка с чл. 21 от ЗПФ, и § 2 от Допълнителните разпоредби на ЗПФ, което се счита за нарушение на бюджетната дисциплина, във връзка с чл. 55 от ЗВОПС.

Сметната палата извърши одита в съответствие със Закона за Сметната палата и МСВОИ (1003-1810). Отговорностите на Сметната палата съгласно МСВОИ (1003-1810) са описани допълнително в раздела *Отговорности на Сметната палата за одита на консолидирания финансов отчет* от настоящия доклад. Сметната палата е независима от община Батак в съответствие с *Етичния кодекс на Сметната палата*, като тя изпълни и своите други етични отговорности в съответствие с този кодекс. Сметната палата счита, че получените одитни доказателства са достатъчни и уместни, за да осигурят база за изразяване на квалифицирано мнение.

Други въпроси

Последният финансов одит на отчета на община Батак е извършен на ГФО за 2019 г., предвид разпоредбите на чл. 54, ал. 2 от Закона за Сметната палата (ЗСП), съгласно които Сметната палата извършва финансови одити на годишни финансови отчети на общини, за които общата сума на отчетените разходи по бюджета, сметките за средствата от Европейския съюз и сметките за чуждите средства за предходната година не надхвърлят 10 млн. лв., при периодичност, определена от нея или на основата на оценка на риска.

От 2022 г. община Батак попада в обхвата на общините, посочени в чл. 54, ал. 1 от ЗСП.³⁰

²⁹ Одитно доказателство № 9

³⁰ Общата сума на отчетените разходи по бюджета, сметките за средствата от Европейския съюз и сметките за чуждите средства за предходната година надхвърля 10 млн. лв.

Правно основание за извършване на одита

Сметната палата извърши одита на основание чл. 54 от Закона за Сметната палата, Програмата за одитната дейност на Сметната палата на Република България за 2023 г. и в изпълнение на Заповед № ОД-04-02-117 от 29.06.2023 г. на Тошко Тодоров, заместник-председател на Сметната палата.

Отговорности на ръководството за консолидирания финансов отчет

Ръководството носи отговорност за изготвянето и достоверното представяне на този консолидиран финансов отчет в съответствие с приложимата обща рамка за финансово отчитане в публичния сектор, която се състои от стандартите, указанията и сметкоплана по чл. 164, ал. 1 и 3 от Закона за публичните финанси, и за такава система за вътрешен контрол, каквато ръководството определи, че е необходима, за да даде възможност за изготвянето на консолидирани финансови отчети, които да не съдържат съществени неправилни отчитания, независимо дали длъжници се на измама или грешка.

При изготвяне на консолидирания финансов отчет ръководството носи отговорност за оценяване способността на бюджетната организация да продължи да функционира като действащо предприятие, оповестявайки, когато това е приложимо, въпроси, свързани с предположението за действащо предприятие и използвайки счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие, освен когато бюджетната организация ще бъде закрыта или нейната дейност ще бъде преустановена.

Отговорности на Сметната палата за одита на консолидирания финансов отчет

Целите на Сметната палата са да получи разумна степен на сигурност относно това дали консолидираният финансов отчет като цяло не съдържа съществени неправилни отчитания, независимо дали длъжници се на измама или грешка, и да издаде одитен доклад, който да включва одитно мнение. Разумната степен на сигурност е висока степен на сигурност, но не е гаранция, че финансов одит, извършен в съответствие с МСВОИ (1003-1810), винаги ще разкрива съществено неправилно отчитане, когато такова съществува. Неправилните отчитания могат да възникнат в резултат на измама или грешка и се считат за съществени, ако би могло разумно да се очаква, че те, самостоятелно или като съвкупност, ще окажат влияние върху икономическите решения на потребителите, вземани въз основа на този консолидиран финансов отчет.

Като част от финансовия одит в съответствие с МСВОИ (1003-1810), Сметната палата използва професионална преценка и запазва професионален скептицизъм по време на целия одит. Сметната палата също така:

- идентифицира и оценява рисковете от съществени неправилни отчитания във консолидирания финансов отчет, независимо дали длъжници се на измама или грешка, разработва и изпълнява одитни процедури в отговор на тези рискове и получава одитни доказателства, които да са достатъчни и уместни, за да осигурят база за изразяване на одитно мнение. Рискът да не бъде разкрито съществено неправилно отчитане, което е

резултат от измама, е по-висок, отколкото риска от съществено неправилно отчитане, което е резултат от грешка, тъй като измамата може да включва тайно споразумяване, фалшифициране, преднамерени пропуски, изявления за въвеждане на одитора в заблуждение, както и пренебрегване или заобикаляне на вътрешния контрол.

- получава разбиране за вътрешния контрол, имащ отношение към одита, за да разработи одитни процедури, които да са подходящи при конкретните обстоятелства, но не с цел изразяване на мнение относно ефективността на вътрешния контрол на бюджетната организация.

- оценява уместността на използваните счетоводни политики и разумността на счетоводните приблизителни оценки и свързаните с тях оповестявания, направени от ръководството.

- достига до заключение относно уместността на използване от страна на ръководството на счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие и, на базата на получените одитни доказателства, относно това дали е налице съществена несигурност, отнасяща се до събития или условия, които биха могли да породят значителни съмнения относно способността на бюджетната организация да продължи да функционира като действащо предприятие. Ако Сметната палата достигне до заключение, че е налице съществена несигурност, от нея се изисква да привлече внимание в одитния си доклад към свързаните с тази несигурност оповестявания в консолидирания финансов отчет или в случай че тези оповестявания са неадекватни, да изрази модифицирано мнение. Заключенията на Сметната палата се основават на одитните доказателства, получени до датата на одитния доклад. Бъдещи събития или условия обаче могат да станат причина бюджетната организация да преустанови функционирането си като действащо предприятие.

- оценява цялостното представяне, структура и съдържание на консолидирания финансов отчет, включително оповестяванията, и дали консолидираният финансов отчет представя стоящите в основата операции и събития по начин, който постига вярно и честно представяне.

Сметната палата комуникира с ръководството наред с останалите въпроси, планирания обхват и време на изпълнение на финансовия одит и съществените констатации от одита, включително съществени недостатъци във вътрешния контрол, които са идентифицирани по време на извършвания финансов одит.

Част II. Докладване във връзка с други закони и други отговорности – други констатации при одита на консолидирания финансов отчет

В съответствие с чл. 54, ал. 14 от Закона за Сметната палата и МСВОИ 12 *Ползи от работата на върховните одитни институции – насочена към подобряване на живота на гражданите*, Сметната палата, за да отговори на очакванията на обществото и за да засили отчетността, прозрачността и интегритета на бюджетните организации, комуникира в одитния доклад констатираните неправилни отчитания, коригирани по време на одита, и съществени недостатъци на вътрешния контрол, освен когато:

- дадена констатация се отнася за въпрос, който очевидно е без никакви последици за финансовия отчет;

- закон или нормативна уредба възпрепятства публичното оповестяване на дадена констатация; или

- в изключително редки случаи, Сметната палата реши, че дадена констатация не следва да бъде комуникирана в одитния доклад, тъй като би могло разумно да се очаква, че неблагоприятните последици от това действие биха надвишили ползите от гледна точка на обществения интерес от тази комуникация.

Сметната палата не модифицира одитното мнение във връзка с включените в Част II на настоящия одитен доклад други констатации.

Коригирани неправилни отчитания

1. В ОБА (ПРБ), в отчетна група СЕС, разходи за обект „Рекултивация на общинско депо за неопасни отпадъци, находящо се в местността „Ралева къшла“ в землището на гр. Батак“, извършени през 2022 г. (764 578 лв.) и през предходни години (919 224 лв.), в общ размер на 1 683 802 лв., в съответния отчетен период неправилно са осчетоводени по сметка 2071 „Незавършено строителство, производство и основен ремонт“, вместо на разход по сметка 6029 „Други разходи за външни услуги“.

След приключването на обекта и въвеждането му в експлоатация през м. август 2022 г.³¹, акумулираните в отчетна група СЕС разходи за рекултивация са отписани от сметка 2071 „Незавършено строителство, производство и основен ремонт“ неправилно в кореспонденция със сметка 7603 „Прехвърлени активи и пасиви между отчетни групи „Сметки за средства от Европейския съюз“ и „Други сметки и дейности“. Разходите по извършената рекултивация на депото, в общ размер на 1 683 802 лв., неправилно са капитализирани в отчетна група ДСД по сметка 2201 „Земи, гори и трайни насаждения“ в кореспонденция със сметка 7609 „Коректив за капитализирани активи в отчетна група „Други сметки и дейности““, вместо в отчетна група СЕС да се съставят следните коригиращи счетоводни записвания:

- капитализираните по сметка 2071 „Незавършено строителство, производство и основен ремонт“ разходи през предходен отчетен период да се отпишат чрез сметка 6992 „Намаление на нефинансови дълготрайни активи от други събития“ (919 224 лв.);

- неправилните записвания, съставени през 2022 г. да бъдат сторнирани, а разходите да се признаят по сметка 6029 „Други разходи за външни услуги“ (764 578 лв.).³²

Извършена е полска почвена експертиза за категоризиране на технически рекултивирания терен, като с *Акт № 215 от 10.06.2022 г. за експертна категоризация на рекултивирани нарушени терени*, активът (земя) е категоризиран осма категория.

Не са спазени указанията дадени от министъра на финансите с т. 8.9 от ДДС № 20 от 2004 г. за осчетоводяване на допуснати грешки от минали години.

Не са спазени указанията дадени от министъра на финансите за осчетоводяване на активите по сметки в съответствие с техния характер, съгласно СБО, утвърден от министъра на финансите ДДС № 14 от 2013 г.

2. В ОБА (ПРБ), през периода от 2020 г. до 2022 г. вкл., са начислени в повече разходи за амортизация, в общ размер на 5 040 437 лв., в т.ч. за 2020 г. - в размер на 1 607 358 лв., за 2021 г. - в размер на 1 737 366 лв. и за 2022 г. - в размер на 1 695 713 лв.

³¹ с Разрешение за ползване № ДК-07-ПЗ-73/10.08.2022 г. на РДНСК – Пазарджик.

³² Одитни доказателства № 4, № 3 и № 16

Разходите са начислени по дебита на сметките от подгрупа 603 „Разходи за амортизации“ и кредита на сметките от подгрупа 241 „Амортизация на дълготрайни материални активи“,

- в отчетна група „Бюджет“, в размер на 1 334 099 лв., и

- в отчетна група ДСД, в размер на 3 706 338 лв.

Допуснатото неправилно отчитане е в резултат на неправилно определяне на сумата на начисляваните разходи (при тримесечното им начисляване в счетоводната система са начислени не само разходите за съответното тримесечие, а и разходите, акумулирани от началото на годината до края на същото тримесечие).³³

Не са спазени изискванията на чл. 24, ал. 1 от ЗСч за вярно и честно представяне на имущественото и финансовото състояние и финансовите резултати от дейността на предприятието, паричните потоци и собствения капитал.

Не са спазени указанията на министъра на финансите, дадени с ДДС № 5 от 2016 г. на МФ, относно начисляване на разходите за амортизация на нефинансовите дълготрайни активи.

3. В ОБА (ПРБ) са допуснати следните неправилни отчитания на капиталови разходи и свързаните с тях поети ангажименти за разходи, и възникнали нови задължения за разходи:³⁴

3.1. Извършени през 2022 г. разходи за СМР, авторски и строителен надзор за обект „Реконструкция и рехабилитация на вътрешна улична мрежа в община Батак“, в общ размер на 1 130 587 лв., са осчетоводени в отчетна група СЕС:³⁵

а) извършените разходи за СМР, в размер на 1 107 970 лв., не са осчетоводени по сметка 6076 „Основен ремонт на инфраструктурни обекти чрез външни доставки“. Разходите правилно са капитализирани по сметка 2071 „Незавършено строителство, производство и основен ремонт“, а след приключване на обекта - по сметка 2202 „Инфраструктурни обекти“ в отчетна група ДСД. .

б) разходи за авторски и строителен надзор, в размер на 22 617 лв., са осчетоводени неправилно по сметка 6029 „Други разходи за външни услуги“, вместо по сметка 6076 „Основен ремонт на инфраструктурни обекти чрез външни доставки“, и след което да бъдат капитализирани в отчетна група ДСД по сметка 2202 „Инфраструктурни обекти“.³⁶

Не са спазени указанията на МФ, дадени в т. 16.15.1 от ДДС № 20 от 2004 г. относно отчитането по сметките от подгрупа 607 на СБО на разходите за подобрения и основен ремонт на ДМА.

3.2. Извършени през 2022 г. разходи за СМР за обект „Ремонт и рехабилитация на ул. „Стефан Керелов“ и отклонение към ул. „Стефан Божков“, гр. Батак“, в размер на 167 501 лв., неправилно са осчетоводени в отчетна група „Бюджет“ по сметка 6027 „Разходи за поддръжка на хардуер“, вместо по сметка 6076 „Основен ремонт на инфраструктурни обекти чрез външни доставки“.

³³ Одитни доказателства № 5 и № 3

³⁴ Одитни доказателства № 2 и № 3

³⁵ Одитно доказателство № 16

³⁶ Одитно доказателство № 10

Не са спазени указанията на МФ, дадени в т. 16.15.1 от ДДС № 20/2004 г., относно отчитането по сметките от подгрупа 607 на СБО на разходите за подобрения и основен ремонт на ДМА.

Договорът за възлагане на СМР за обекта от 27.09.2021 г. и допълнителното споразумение към него от 03.08.2022 г. са изпълнени изцяло към 31.12.2022 г. През 2021 г. и 2022 г. не са съставяни счетоводни записи за признаване и отписване на поетите ангажименти по договора, на обща стойност 167 501 лв., и през 2022 г. не са осчетоводени възникнали задължения за разходи за същата стойност, в отчетна група „Бюджет“ по сметки 9200 „Поети ангажименти за разходи - наличности“ и 9860 „Възникнали нови задължения за разходи“.³⁷

Не са спазени указанията на МФ, дадени в т.т. 1 и 46 от ДДС № 4 от 2010 г. и т. 82 от ДДС № 14 от 2013 г. относно счетоводно отчитане на поетите и реализирани ангажименти по договори, и отчитане на новите задължения за разходи.

3.3. За изпълнението на СМР за обект „Укрепване на коритото на река Стара река, чрез изграждане на подпорни стени в град Батак“ е сключен договор от 02.07.2019 г. на стойност 712 063 лв. с вкл. ДДС. В изпълнение на договора са издадени две фактури от 2022 г. на обща стойност 498 254 лв., в т.ч. за предоставен аванс в размер на 356 031 лв. и за доплащане на изпълнени СМР – 142 223 лв.

През периода 2019 г.-2022 г. не са съставяни счетоводни записи за признаване (712 063 лв.) и отписване (498 254 лв.) на поети ангажименти по договора, като към 31.12.2022 г. не са признати поети ангажименти в размер на 213 809 лв.³⁸, по сметка 9200 „Поети ангажименти за разходи - наличности“ в отчетна група „Бюджет“.

Не са спазени указанията на МФ, дадени в т.т. 1 и 46 от ДДС № 4 от 2010 г. и т. 90 от ДДС № 8 от 2018 г. относно счетоводно отчитане на поетите и реализирани ангажименти по договори.

През 2022 г. не са осчетоводени възникнали задължения за разходи на стойност 498 254 лв., по сметка 9860 „Възникнали нови задължения за разходи“ в отчетна група „Бюджет“.

Не са спазени указанията на МФ, дадени в т. 82 от ДДС № 14 от 2013 г. и т. 90 от ДДС № 8 от 2018 г. относно отчитане на новите задължения за разходи.

3.4. За изпълнението на СМР за обект „Подпорна стена по улична регулационна линия на поземлен имот 02837.501.133 КК на гр. Батак“ е сключен договор от 18.05.2022 г. на стойност 22 020 лв. с вкл. ДДС. Договорът е изпълнен изцяло към 31.12.2022 г.

През 2022 г. не са съставяни счетоводни записи за признаване и отписване на поети ангажименти по договора, на обща стойност 22 020 лв., и не са осчетоводени възникнали задължения за разходи за същата стойност, в отчетна група „Бюджет“ по сметки 9200 „Поети ангажименти за разходи - наличности“ и 9860 „Възникнали нови задължения за разходи“.

³⁷ Одитно доказателство № 10

³⁸ Разликата между стойността на договора от 712 063 лв. и фактурираните аванс и изпълнени СМР - 498 254 лв.

Не са спазени указанията на МФ, дадени в т.т. 1 и 46 от ДДС № 4 от 2010 г. и т. 82 от ДДС № 14 от 2013 г. относно счетоводно отчитане на поетите и реализирани ангажименти по договори, и отчитане на новите задължения за разходи.

4. По договор за дългосрочен банков кредит от 07.01.2021 г., и срок за погасяване до 01.10.2023 г.³⁹, към 31.12.2022 г. не е съставен счетоводен запис за трансформирането като текущ дял на задължението по договора, дължимата главница за 2023 г. в размер на 174 681 лв., по дебита на сметка 1623 „Дългосрочни заеми от банки в страната“ и по кредита на сметка 1625 „Текущ дял по дългосрочни заеми от банки в страната“.⁴⁰

Не са спазени характеристиките на сметките от СБО, утвърден от министъра на финансите с ДДС № 14 от 2013 г., и указанията, дадени в Тема № 5 „Отчетност на бюджетните организации при сключени договори за финансов лизинг“ от Коментари по методологически въпроси, публикувани на страницата на МФ относно изискването съобразно погасителния план доколкото се касае за дългосрочен заем, следва най-късно до края на отчетната година (преди приключвателните операции) да се съставя счетоводно записване за прехвърляне на принадлежащия се текущ дял от плащанията по главницата от дългосрочния заем, която подлежи на погасяване в едногодишен срок от края на отчетната година.

5. В ОБА (ПРБ) са допуснати следните неправилни отчитания при отписването на продаден поземлен имот⁴¹ и признаването на приходите от продажбата:⁴²

Имотът, с отчетна стойност от 4 598 лв., съответстваща на данъчната му оценка, е отписан от баланса чрез неправилен счетоводен запис по дебита на сметка 7992 „Увеличение на нефинансови дълготрайни активи от други събития“ и кредита на сметка 2201 „Земи, гори и трайни насаждения“, вместо да бъдат съставени счетоводни записи по дебита и кредита на сметка 7602 „Прехвърлени активи и пасиви между отчетни групи „Бюджет“ и „Други сметки и дейности““, съответно в отчетни групи ДСД и „Бюджет“, в кореспонденция със сметки 2201 „Земи, гори и трайни насаждения“ и 6131 „Балансова стойност на продадени земи, гори и трайни насаждения“.

Не са спазени указанията на МФ, дадени с т. 35 от ДДС № 3 от 2016 г. относно отчитане на продажбата на активи, признати в отчетна група ДСД по сметките от група 22.

Получената продажна стойност на имота, общо в размер на 40 880 лв., от която 9 880 лв. е отчетена правилно по сметка 7131 „Приходи от продажби на земи, гори и трайни насаждения“, а останалите 31 000 лв. - неправилно по сметка 7112 „Приходи от продажби на материали“ в отчетна група „Бюджет“.

Не са спазени изискванията за осчетоводяване на стопанските операции по сметки в съответствие с техния характер, съгласно СБО, утвърден от министъра на финансите с ДДС № 14 от 2013 г.

6. В ОБА-Батак (ПРБ) не са начислени разходи за провизии за персонал към 31.12.2022 г., в отчетна група „Бюджет“, по дебита на сметка 6047 „Разходи за провизии

³⁹ Договор за банков кредит от 07.01.2021 г. с ОББ АД за финансиране изпълнението обекти, намиращи се на територията на община Батак, както и възстановяването на вече направени разходи.

⁴⁰ Одитни доказателства № 11 и № 3

⁴¹ Актуван с АОС № 1356/19.05.2022 г., с данъчна оценка от 4 597,60 лв.

⁴² Одитни доказателства № 4, № 3 и № 16

за персонал“ и кредита на сметка 4230 „Провизии за бъдещи плащания към персонала“, в размер на 67 267 лв.⁴³

Не са спазени указанията на МФ, дадени в т. 19.7 от ДДС № 20 от 2004 г. относно начисляването на провизии за персонал към края на отчетната година.

7. При извършено тестване на началните (за 2022 г.) и крайните (за 2021 г.) салда по счетоводни сметки са установени несъответствия между данните за шифър 0403 „Изменение на нетните активи за периода“ от пасива на баланса за 2022 г., колоната „Предходна година“, в общ размер на 6 515 034 лв., в т.ч. за отчетни групи „Бюджет“ – занижена с 1 286 268 лв., СЕС – занижена с 2 295 879 лв. и ДСД – завишена с 2 932 887 лв. Несъответствията са в резултат на допуснати грешки при попълване на данните във файла с оборотна ведомост на община Батак за 2022 г., изготвен по макета на МФ, страница „R & E data-2021“.⁴⁴

Не са спазени указанията на МФ за попълване на страницата „R & E data-2021“ от макета на файла за представяне на оборотните ведомости на бюджетните организации за 2022 г., описани на страницата с указания от същия файл.

8. В ОБА (ПРБ) са допуснати следните неправилни отчитания на поети ангажименти за разходи и възникнали нови задължения за разходи, във връзка с изпълнението на договори за външни услуги:⁴⁵

8.1. Разходи по три фактури за зимно поддържане, с обща стойност от 19 779 лв., и разходи по една фактура за сметосъбиране и сметоизвозване, на стойност 63 958 лв., издадени през м. 01.2023 г., изпълнени през 2022 г., правилно са начислени по дебита на сметка 6029 „Други разходи за външни услуги“ и кредита на сметка 4971 „Коректив за задължения към доставчици - местни лица“, но неправилно не са осчетоводени като реализирани ангажименти по дебита на сметка 9200 „Поети ангажименти за разходи - наличности“ и кредита на сметка 9803 „Реализирани ангажименти за разходи чрез плащане/възникване на задължение“, в размер на 83 737 лв. Същите не са признати като нови задължения за разходи - по кредита на сметка 9860 „Възникнали нови задължения за разходи“ и дебита на сметка 9989 „Кореспондираща сметка за задбалансови пасиви“.

8.2. За изработката на проект на общ устройствен план (ОУП) е сключен договор от 18.06.2021 г., на стойност 128 400 лв. с вкл. ДДС. От изпълнителят по договора са издадени две фактури: през 2021 г. - за аванс, в размер на 20% от стойността на договора (25 680 лв.) и през 2022 г. - за второ междинно плащане, в размер на 40% от стойността на договора (51 360 лв.).

В ОБА (ПРБ) не са съставяни счетоводни записи за признаване (128 400 лв.) и отписване (77 040 лв.) на поети ангажименти по договора, в резултат на което към 31.12.2022 г. по сметки 9200 „Поети ангажименти за разходи - наличности“, в отчетна група „Бюджет“, не са отразени поети ангажименти по договора, на стойност 51 360 лв.

⁴³ Одитни доказателства № 12 и № 3

⁴⁴ Одитни доказателства №№ 13, 14, 15 и 3

⁴⁵ Одитни доказателства № 10 и № 3

Не са спазени указанията на МФ, дадени в т.т. 1 и 46 от ДДС № 4 от 2010 г. и т. 82 от ДДС № 14 от 2013 г. относно счетоводно отчитане на поетите и реализирани ангажименти по договори, и отчитане на новите задължения за разходи.

Съществени недостатъци на вътрешния контрол

Въведените контролни дейности при отчитане на недвижимите имоти, капиталовите разходи, разходите за амортизация и разходите за външни услуги, както и контролните дейности за изготвяне на сборната оборотна ведомост на общината по макета на МФ, са недостатъчни по съдържание и обхват и не са минимизирали риска от допускане на неправилните отчитания на стопански операции, цитирани в доклада.

На основание т. 68 от ДДС № 8 от 22.12.2022 г. на МФ по време на финансовия одит са извършени две корекции на оборотната ведомост, баланса и отчета за приходите и разходите. Коригираните ГФО за 2022 г. са заредени в системата ИСО на МФ на 29.09.2023 г. и 18.12.2023 г. и са представени в Сметна палата, ИРМ – Пазарджик, на 04.10.2023 г. и 19.12.2023 г.⁴⁶

В подкрепа на констатациите са събрани 16 броя одитни доказателства, които заедно с работните документи, отразяващи отделните етапи на одитния процес, се намират в Сметната палата. При необходимост можете да се запознаете с тяхното съдържание на адрес: гр. Пазарджик, бул. „България“ № 2, ет. 12, кабинет 1210.

Настоящият одитен доклад е приет на основание чл. 54, ал. 14 от Закона за Сметната палата, с Решение № 038 от 31.01.2024 г. на Сметната палата и е изготвен в два еднообразни екземпляра, един за община Батак и един за Сметната палата.

⁴⁶ В Сметната палата с вх. № 07-02-203 от 04.10.2023 г. и от 19.12.2023 г.

Приложение № 1 Опис на одитните доказателства

В таблицата е представен списък на одитните доказателства, подкрепящи констатациите, комуникирани в одитния доклад.

№	Одитни доказателства	Брой страници
1	Работен документ № ГФО-2.16-13 за проверка на предприятиите към 31.12.2022 г. действия за коригиране на неправилни отчитания, установени при извършен от Сметната палата финансов одит на ГФО на община Батак за 2019 г.	31
2	Работен документ № ГФО-2.8 за проверка на капиталовите разходи	110
3	Работен документ № ГФО-2.16-14 за проверка на предприятиите към 31.12.2022 г. действия за коригиране на неправилни отчитания, установени по време на одита на ГФО на община Батак за 2022 г.	35
4	Работен документ № ГФО-2.16-12 за проверка на отчитането на земите и сградите	84
5	Работен документ № ГФО-2.27 за проверка на амортизациите	18
6	Работен документ № ГФО-2.9-1 за проверка на извършената инвентаризация	8
7	Работен документ № ГФО-2.9-2 за проверка на салда на ВРБ от проведена инвентаризация	11
8	Работен документ № ГФО-2.24 за проверка на извършените оповестявания във финансовия отчет на община Батак към 31.12.2022 г.	7
9	Работен документ № ГФО-1.10 за прочуване на дейността на община Батак през 2022 г.	13
10	Работен документ № ГФО-2.16-6 за проверка разходите за външни услуги и текущ ремонт	51

11	Работен документ № ГФО-2.16-9 за проверка на отчетените получени и погасени дългосрочни заеми от банки	10
12	Работен документ № ГФО-2.25 за проверка на начислените провизии, приходи и разходи по корективни сметки в края на отчетната година	13
13	Работен документ № ГФО-1.14-4 за тестване на начални (2022 г.) и крайни (2021 г.) салда по счетоводни сметки за отчетна група „Бюджет“	6
14	Работен документ № ГФО-1.14-5 за тестване на начални (2022 г.) и крайни (2021 г.) салда по счетоводни сметки за отчетна група СЕС	5
15	Работен документ № ГФО-1.14-6 за тестване на начални (2022 г.) и крайни (2021 г.) салда по счетоводни сметки за отчетна група ДСД	3
16	Работен документ № ГФО-2.16-15 за проверка на предприятиите към 31.12.2022 г. действия за коригиране на неправилни отчитания, установени по време на одита на ГФО на община Батак за 2022 г.	197